

Voorstel van resolutie tegen huidkanker als gevolg van een langdurige blootstelling aan de zon

(Ingediend door mevrouw Hilde Dierickx)

Toelichting

Zonnestralen

Zonnestralen kunnen volgens hun golflengte ingedeeld worden in ultraviolet licht (UV), zichtbaar licht en infrarood licht (IR). UV-stralen worden op dezelfde wijze onderverdeeld in lange golven (UV-A), middengolven (UV-B) en korte golven (UV-C). Alhoewel slechts ongeveer 5 procent van het zonlicht dat ons bereikt, bestaat uit UV-stralen, zijn deze stralen erg actief. Hoe korter de golven, hoe agressiever ze zijn en hoe minder ze doordringen; hoe langer de golven, hoe minder agressief ze zijn en hoe dieper ze doordringen.

De UV-A stralen zullen dan ook gemakkelijk tot op aarde doordringen, maar zijn het minst schadelijk. Toch kan een hoge dosis UV-A stralen ook leiden tot huidsveroudering en huidkanker. UV-B stralen worden aanzien als de gevaarlijkste stralen; in tegenstelling tot UV-C stralen dringen ze door tot op aarde. Zij zijn agressiever dan UV-A stralen en zijn de belangrijkste bron voor zonnebrand en huidkanker.

De hoeveelheid UV die de huid bereikt hangt af van verschillende factoren zoals de breedtegraad, uur van de dag, seizoen, de hoogte, eventuele weerkaatsingen, bewolking,...

Biologische effecten van zonlicht

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen vroegtijdige reacties (warmtegevoel, aanmaak vitamine D, antidepressief effect van licht, zonnebrand, bruinen, verdikken van opperhuid en onderdrukking van immuniteit) en laattijdige reacties (huidveroudering, bevorderen van huidkanker).

Positief aan zonlicht

Teveel zon is gevaarlijk voor de huid. Toch geeft de zon ook positieve impulsen voor de lichamelijke en geestelijke gezondheid.

Zonlicht zorgt voor de aanmaak van vitamine D in de huid en is daarmee de belangrijkste bron van vitamine D, wat goed is voor de sterkte van botten en tanden; vitamine D voorkomt bijvoorbeeld botontkalking en botbreuken. Vitamine D speelt eveneens een belangrijke rol bij de instandhouding van de weerstand; bepaalde onderzoeken wijzen zelfs uit dat vitamine D de kans op bepaalde vormen van kanker doet verkleinen. De aanmaak van vitamine D hangt af van de tijd die in de zon doorgebracht wordt, de intensiteit van de zon, de leeftijd van de persoon, de hoeveelheid pigment in de huid,...

Vitamine D is ook te halen uit vlees en zuivelproducten en sommige vissoorten. Soms wordt vitamine D toegevoegd aan boter. Bij een normale voeding is er voldoende vitamine D aanwezig in het licht.

De UV-stralen in het zonlicht hebben bovendien een ontstekingsremmende werking op de huid en worden regelmatig gebruikt bij de behandeling van bepaalde huidaandoeningen zoals bijvoorbeeld psoriasis.

Naast deze lichamelijke voordelen heeft zonlicht ook een positieve invloed op de menselijke geest. Vooral bij seizoensgebonden depressies blijkt de zon een rechtstreeks positief effect te hebben. Vooral het zichtbaar licht dat door de zon veroorzaakt wordt, zou dit effect teweegbrengen.

Negatief aan zonlicht

De energie van UV-stralen wordt in de huid opgenomen door de eiwitten. Het DNA is het erfelijk materiaal, en de belangrijkste structuur. Door de absorptie van de stralingsenergie kan het DNA veranderen. Als het gaat om een kleine verandering in de DNA-structuur, kan deze fout door speciale andere eiwitten door de cel weer worden gerepareerd. Bij meer uitgebreide schade van het DNA kan de huidcel echter afsterven. Soms treedt er door de UV-straling een beschadiging van het DNA op, die niet door de cel wordt opgemerkt of verkeerd wordt gerepareerd, zodat de DNA-verandering blijvend zal zijn. In sommige gevallen kan de beschadiging zo groot zijn dat de huidcel ongeremd en ongecontroleerd gaat delen. Hier spreken we van huidkanker.

Ook breken UV-stralen elastinevezels af, waardoor de huid minder veerkrachtig en soepel wordt en verouderd. Hoe ouder, hoe minder elastinevezels aangemaakt worden, hoe meer zichtbaar (rimpels) de gevolgen van UV-stralen worden.

Een laatste negatief gevolg van UV-straling zijn de vlekkerige pigmentafwijkingen die kunnen ontstaan.

De huid verdedigt zich tegen de schadelijke UV-stralen door het dikker worden van de hoornlaag en vooral door de aanmaak van melanine. Melanine wordt aangemaakt door melanosomen en zorgt voor pigmentatie.

Huidkankers

Er zijn verschillende soorten huidkanker en voorlopers van huidkanker die door UV-beschadiging kunnen ontstaan. De huidkankers zijn:

- basocellulair carcinoom: de meest voorkomende kwaadaardige huidtumor, die zich ontwikkelt uit de basale cellen van onze opperhuid, vooral bij de blanke bevolking. Deze tumor zal slechts in zeldzame gevallen uitzaaien.
- spinocellulair carcinoom: een kwaadaardige huidtumor, die zich ontwikkelt uit de normale huidcellen of keratinocyten uit het stratum spinosum van onze opperhuid. Deze tumor kan uitzaaien.

Hilde DIERICKX

Volksvertegenwoordiger

- maligne melanoma: de meest kwaadaardige huidtumor die zich ontwikkelt uit pigmentcellen en die wordt beschouwd als de meest agressieve vorm van huidkanker.

Het maligne melanoma komt iets vaker voor bij vrouwen dan bij mannen. Ook komt het melanoma in vergelijking met andere vormen van kanker vaker voor bij jongeren en mensen van middelbare leeftijd. Jaarlijks zijn er 70.000 nieuwe gevallen van melanomen bekend. In België zou het gaan om 700 nieuwe gevallen per jaar. Toch zouden er meer gevallen zijn, aangezien het Nationaal Kankerregister enkel rekening houdt met kankerpatiënten die gehospitaliseerd werden.

Beschermingsmaatregelen

De mate van noodzakelijke bescherming hangt af van verschillende factoren. Eerst moet er gekeken worden naar de hoeveelheid UV die de huid bereikt. Ook moet er rekening gehouden te worden met persoonlijke factoren. Kinderen hebben meer bescherming nodig, voor kaalhoofdigen is een hoofddeksel een must; naar gelang het huidtype is een typische bescherming nodig.

De arts, in het bijzonder de dermatoloog, speelt een cruciale rol in het sensibiliseren en inlichten van de bevolking inzake bescherming tegen de schadelijke stralen.

De burger kan zich goed beschermen tegen de schadelijke gevolgen van UV-straling. Enkele eenvoudige maatregelen zijn beschermende kledij zoals een pet of hoed, en dichtgeweven stoffen. De burger moet overtuigd worden van het nut van beschermende kledij.

Ook zonnecrème is belangrijk voor de bescherming tegen schadelijke UV-stralen. Een probleem voor de consument is dat er verschillende schalen gebruikt worden met beschermingsfactoren. De belangrijkste zijn de Europese schaal, de Australische schaal en de Amerikaanse schaal.

Een ander bestaand probleem bij het gebruik van zonnecrème is dat de consument niet steeds goed weet hoe en in welke mate de crème moet gebruikt worden.

Er zijn voldoende eenvoudige beschermingsmogelijkheden tegen schadelijke UV-stralen. De bevolking moet echter beter ingelicht worden over de gevaren van de UV-stralen en over hoe op een veilige manier kan omgegaan worden met de zon. De indiener van deze resolutie hoopt dat deze resolutie hiertoe kan bijdragen.

Voorstel van resolutie

Hilde DIERICKX

Volksvertegenwoordiger

De Kamer,

-Gelet op de wet uit 1999 en het koninklijk besluit van 20 juni 2002 tot regeling van de exploitatie van zonnecentra

-Overwegende dat er drie verschillende soorten huidkanker bestaan: basocellulaire epitheliomen, het spinocellulaire epitheloom en het maligne melanoom

-Gezien het melanoom de meest agressieve vorm van huidkanker is

-Overwegende dat het jaarlijks aantal nieuwe gevallen van het maligne melanoma in ons land geschat wordt op 1000 à 1200 volgens de ene tot 1700 volgens de andere

-Overwegende het stijgend aantal gevallen van huidkanker, toegeschreven aan een gewijzigd zongedrag

-Gezien ook andere vormen van huidkanker toe te schrijven zijn aan een te grote blootstelling aan UVB-straling van de zon, en ook UVA en infrarood een belangrijk additief effect hebben

-Gezien kinderen en jongeren het meeste schade oplopen bij langdurige blootstelling aan de zon

-Gezien het vooral ouderen zijn die effectief te maken krijgen met huidkanker

-Gezien bepaalde delen van de beroepsbevolking (bouwwerkers, tuinders,..) zeer veel met de zon in contact komen, ook cumulatieve zonexpositie genoemd

-Gezien velen tijdens de vakantieperiodes in contact komen met zonnestrallen, ook acute zonexpositie genoemd

-Overwegende dat sommige mensen zeer gemakkelijk verbranden of zelfs allergisch reageren op een blootstelling aan de zon

-Rekening houdende dat de zon ook positieve effecten met zich meebrengt, zoals een invloed op de psychologische toestand (noodzakelijk voor ons lichamelijk en geestelijk evenwicht)

-Gezien er wel doeltreffende bescherming bestaat tegen de negatieve effecten van langdurige blootstelling aan de zon zoals beschermende kledij en hoofddekseis, maar ook het gebruik van aangepaste zonnecrèmes met bepaalde beschermingsfactoren

Hilde DIERICKX

Volksvertegenwoordiger

-Overwegende dat er verschillende soorten schalen gebruikt worden om de factor van de zonnecrème te bepalen (de Europese factor, de Amerikaanse factor, de Australische factor).

-Overwegende dat de bevolking niet goed weet hoe men op de veiligste manier gebruik maakt van zonnecrème

-Gezien het succes van eerdere sensibiliseringscampagnes, zoals "Euro Melanoma" georganiseerd in een aantal Europese landen, waaronder België

verzoekt de federale regering,

1. Om de juiste cijfers te verzamelen over huidkanker in België ten gevolge van langdurige blootstelling aan de zon.
2. Om in samenspraak met de gemeenschappen een totaalplan op te stellen ter bestrijding van huidkanker.
3. Om binnen haar bevoegdheden effectieve maatregelen te nemen om huidkanker te voorkomen.
4. Om in samenwerking met de gemeenschappen blijvende campagnes op te zetten die de bevolking systematisch sensibiliseren over het gevaar van overmatig contact met de zon, en die uitleg geven over hoe zonnecrème gebruikt moet worden voor een veilige bescherming.
5. Om deze campagnes af te stemmen op bepaalde "gevoelige" beroepsgroepen zoals bouwvakkers en bevolkingsgroepen zoals kinderen.
6. Om de bevolking te informeren over de kenmerken van een huidkanker zodat ze tijdig een arts kan raadplegen.
7. Om alle maatregelen in nauwe samenwerking met dermatologen te nemen.

Hilde Dierickx